esetben, mint személyemet compromittáló ezikkért önöket ezennel a nyilvánosság terén felelősségre vonom; saját személyem igazolására azonban kénytelen vagyok kinyilatkoztatni, miszerint én Thalvieser Lajossal semmiféle váltói manipuláczióba soha nem egyeledtem, ugy mint önök és ha ilyenek t. i. nevemmel ellátott Thalvieser Lajos féle váltók valahol még is léteznének, azokat hamisaknak nyilvánitom.

Debreczen, 1879. juni 15.

Stekly Adolf.

*

A „Debreczen" czimü lap 115. számának „nyilttér" rovatában Raics Lajos és Czabán Dániel nevek aláirásával megjelent nyilatkozatra vonatkozólag ezennel kijelentem, hogy én a Thalvieser Lajos váltómüveleteibe beavatva nem vagyok; nevünknek azonban a Thalvieser Lajos által kiállitott váltókoni együttes szereplésére nézve nevezettnek e városbóli eltünése elég magya-rázatot ad.

Minthogy pedig Raics Lajos ur által Thalvieser Lajos volt könyvezetőjétől szivességből aláirás végett hozzám küldött s általam alá is irt 2 drb egyleti váltóval történt további eljárásról sincs biztos tudomásom: fölhivom Raics Lajos urat, hogy a mennyiben nyilatkozata szerint nevünk együtt váltón nem szerepel, — legyen szives tudatni velem ezen két darab egyleti váltónak összes aláiróit és azt is, — hogy jelenleg e két egyleti váltó kinek a kezei között van; mert midőn e két váltót Raics Lajos igazgató ur hozzám küldötte aláirás végett az mondatott, hogy az igazgató ur is alá fogja irni, sőt később azt az igazgató ur maga is elismerte, s igy nem áll az, hogy nevünk váltón együtt ne szerepelne.

Debreczen 1879 juni 16.

Günther Ferencz.

*

A „Debreczen" 115 számának nyilteri rovatában Raics Lajos és Czabán Dániel nevek aláirásával egy közlemény jelent meg, melyben nevezett két egyén nem elég világosan nyilatkozott, melylyel szemben kijelentem, hogy Thalvieser Lajos ipar társulati bank volt könyvelője nevemmel is hasonló hamisitásokat követett el ha ugyan az én nevem Raics Lajos és Czabán Dániel nevekkel szerepel valamely váltón.

Debreczen 1879. jun. 16.

Thalvieser Alajos.

— **DEUTSCH ALBERT** füszerkereskedésében (Hatvan-utcza szeglet) CZÉMENT nagyban kapható. (142.)

— Beküldetett. Dr. Faber C. M. cs. k. szab. Puritás-szájszappana az egyedüli czélszerü fogtisztitó-szer, mely 20 év óta legjobb hirnévnek örvend; dijazást nyert Londonban 1862-ben, Párisban 1878-ban, kapható nagyban az alantirt czégnél, és kicsinyben minden gyógyszertár és illat-zer kereskedésben bel- és külföldön. F. Griensteidl, Bécs I. Sonnenfelsgasse 7. (146.)

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József**

hogy a tisztelt közönség nagy része ruházati
ná nézve jutányosabbnak látszó kész-ruharakyon mint nem szakértő — kivált az alkudozet-e, s ha valyon a szabás csinossága vagy
ését és igényeit, vagy nem? elhatároztam,

ES GYÁRTÁSOMMAL

állitott

UHA RAKTÁRT

us 1-sőjétől kezdve a legujabb divat és min-

frttól 30 frtig

don felszerelt raktáramban

EGYJOBB MUNKÁVAL

és jutányosságnak is megfelelőleg
dságot arra nézve, hogy a tisztelt közönség
őre nézve, az eddiginél is szélesebb körben
kész-ruha a kiállitást illetőleg éppen olyan
na s a határozott árakat, — mely a kü-
en alkut fogja helyettesiteni — ugy számi-
ő részének is bizalmát megnyerjem.

alázatos szolgája

Szedlák József.

Mindenféle

friss töltésü ásvány-vizeket,

különösen pedig

BIKSZÁDI

gyógy és borvizet

ajánl

Varga Lajos,

füszerkereskedő.

ai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. · 117. szám. Kedd

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdet

Öthasábos petit

Nagyobb terjedelmü, i
izbeli hirdetések,
legolcsóbb a

Bélyegdij: minden beigta
30 kr.

„Nyilt-tér"-en megjelenő
minden petit sora 15 k

Név- vagy bérmentetlenül l
kéziratok nem vétetnek tekinte
Ugyszintén kéziratok nem ad
vissza.

Debreczen, jun. 17-én.

(P.) Mindinkább elterjedést nyernek a gr. Andrássy lemondásáról szóló hirek, sőt miután ezen hir legelső kibocsátóját a bécsi „uj Pressét" ezért a „Pol. Corr." keményen megtámadja, az neki fog és határozottan kinyilatkoztatja, miszerint minden eddigi hireit fenntartja, sőt most már hozzá teheti azt is, hogy Andrássy lemondása csak időkérdés.

Ez ugyan olyan forma jóslat is lehet, mint az volt, hogy Andrássy csak addig lesz külügyminiszter, mig a berlini szerződés minden pontjában végrehajtatik, hanem az mindenesetre bizonyos, hogy kellett valaminek történni, a mi a külügyér ur állására nem a legjobb hatással van.

Katonai körök azért zudultak ellene, mert most már látják, hogy a conventió, mily ügyetlenül volt megkötve, mert már is például a muszka konsul Serajevóban feleslegesnek tartja az osztrák ügyvivőt s a pápa Ausztria mellőzésével a portával kezd egyezkedést, Bosznia egyházi ügyei iránt. Mely tényekből az látszik ki, hogy nagyon tág kibuvó ajtókat hagytak e conventión s Andrássy nem vette azt annak idejében észre s fejjel neki ment a falnak. És épen ez a körülmény eredményezi azt, hogy Andrássy bukásán többé nem csak az occupátió ellenségei, hanem annak barátai is dolgoznak s ezenkivül az elkövetett hibák egész csatarendje fordul a külügyér ellen s botlásai nagyon megingatták hitelét, ugy az udvar, mint általában a közvélemény előtt.

Emlitettük annak idejében azt is, hogy a csehek alkudozást kezdettek a képviselőválasztásra nézve Herbsttel az alkotmánypárti ellenzék fejével, s kilátás volt reá, hogy a kiegyezés meg fog történni. Nem történt meg. Rieger és Clam Martiniez urak közlönyei kijelentik, hogy az alkotmánypárttal, most már semmi közük. Ebből az világos, hogy az alkudozás csak szinleges volt, hogy a kormányt megijjesszék s attól engedményeket csikarjanak ki. A csel sikerült, mert a cseh párt vezérek lapjai most már nyiltan kimondják, hogy a kormány minden körülmények között biztosithatja magának a többséget, ha a csehekkel kiegyezett. — Ez esetben a kormány az alkotmánypártot teljesen megbénithatja, mint egykor az államjogi ellenzéket.

Szó sincs róla, hogy Riegerék ezen érvelése a kormány által adott titkos igéretek kifolyása, mert hiszen csak kevéssel ezelőtt is, az alkotmánypárttali szövetkezés előnyeit fejtegették.

Ugy látszik, Oroszország nagyban készíti bulgáriát a jövő háborura, mert ujabban egy dunai flotillát ajándékozott a czár a bolgár kormánynak, mely két gőzösből, hat ágyunaszád és hat torpedó naszádból áll. Nyilt megszegése ez a berlini szerződésnek, mert a Dunán csak könnyü hajók közlekedhetnek, már pedig e hajóraj, ezen kategoriába épen nem erőszakolható.

De hát mit törődik Oroszország a berlini szerződéssel, semmi sem áll tőle távolabb mint azon szándék, hogy azt megtartsa. Ugyis tudja, hogy az összes nagyhatalmak diplomatáiban nincsen annyi bátorság, hogy neki e miatt szemrehányást tegyenek.

Olaszország hónapok óta nyugvó politicája végre ugy látszik megmozdul s kezd oly irányt követni, mely az angol politikával paralell. A görög kérdésben határozottan támogatja a portát a görögök követelődzéseivel szemben, sőt az egyptomi alkirály ellen Németország által megindított mozgalomhoz sem csatlakozott s a hozzá küldött jegyzéket válasz nélkül hagyta. Ausztria-Magyarország és Olaszország között is bizonyos feszültség uralkodik s Robilán gróf az olasz nagy követ Bécsből szabadságra elutazott, sőt némelyek azt mondják többé nem is fog oda vissza térni.

Francziaországban is ki-ki csap korlátai közül a heves pártszenvedély. Közelebb egy parlamenti ülésen a kormány felhatalmazást kért, hogy Cassagnac-ot sajtóperbe foghassa. A névszerinti szavazás alatt a jobb és baloldal között heves összeütközésre került a dolog; egy csapat bonapartista a miniszteri székeket körül fogta s a miniszteréket a legaljasabb sértésekkel illette, s hogy tettlegességre nem került a dolog csak nagy nehezen sikerült megakadályozni.

Egyébbként a franczia nép nagyszerü rokonszenvvel viseltetik árvizkárosultjaink iránt. Jun. 7-én világra szólló ünnepélyt rendeztek ezek segélyezésére, melynek nagyszerüsége az abban résztvevők óriási száma által, csak fokozódott. Általában a részvét iránt nagyszerü tettekben nyilvánul s a franczia nem riadnak vissza semmi áldozattól, hogy bennünket testvéri szeretetökről meggyőzzenek.

Politikai hirek.

— **Az orosz-török háboru** egyik következménye. Az Algierban a határőrzsek közt fölmerült lázadás, melyet a franczia csapatok hir szerint már elfolytottak, élénken foglalkoztatja az angol lapok figyelmét. Utalnak reá, hogy ez a mozgalom nem elszigetelt jelenség, s hogy egész Észak-Afrikában erős forrongás van az összes mohamedánok közt. A forrongás Egyptomban, Marocconban, Tunisban, Algierban egyaránt mutatkozik, s részint a belföldi kormányok, részint az európai hatalmak ellen irányul. „E bonyodalmak — mondja a Morning Post — nagyon sajátságosak; ki tudja, nem utóhatása-e a Duna melletti orosz-török küzdelmeknek az, mi most az Abas és a Szahara primitiv mozlimjait láng ra gyujtja?"

— **Az egyptomi alkirály** Németország tiltakozására a consulokhoz köriratot intézett, melyben kijelenti, hogy egy uj szerződési tervezetet terjeszt a hatalmak elé s a lebegő adóviszály teljes törlesztését igérni.

Sz.-Fehérvár, junius 16.

A Fehérmegye által összehivott országos értekezlet tegnap tartatott meg a jury pavillonban. Képviselve volt összesen 22 megye, 19 város, 6 kereskedelmi és iparkamara, 2 ipar egylet, összesen 51 testület 201 képviselővel.

Nagy és merész reményekkel indultak a megyék, városok és szaktestületek képviselői Székesfehérvárra, hogy a magyar ipar érdekében országra szóló mozgalmat inditsanak a magyar társadalom kebelében. De ennél sokkal nagyobb várakozásokkal tekintettek a magyar iparosok e gyülés elé. Ebben vélték magát feltalálni azon üdvös mozgalomnak, melyet régen várnak, kérnek. Védelmet, támogatást, pártolást reméltek. Lelkesedést hittek e küldöttekben, elszánt jóakaratot a küldöttekben feltalálhatni.

Csalatkoztak. A gyülés eredményei messze mögötte maradtak a várakozásnak. A mit e gyülés elhatározott, az annyi mint semmi. Egy lépéssel sem hoz bennünket közelebb az óhajtott czélhoz. Sőt hátravetett bennünket.

Mindenki hangsulyozta: legyen meg végre a védegylet saját sziveinkben, de miről annak létesitéséről volt szó, a legtöbben — főleg politikai szempontból — irtóztak tőle, mint az ördög a tömjéntől. Tehát a mit szivünk titkos rejtekeiben hordozunk, arról nyiltan nem szabad szólanunk.

A többség egy bizottság kiküldését fogadta el. És e bizottságba, nem tudni mi okból és mi czélból, a mozgalomtól egészen távol álló, azzal talán nem is rokonszenvező képviselőket és mágnásokat jelöltek ki.

Az egész mozgalom egy pár fényes és homályos nevü ember kénye-kedvére van bizva; ezek az urak, mint az iparvédmozgalom támogatói talán tehettek volna sokat, de mint annak szervezői, irányadói meg fogják buktatni az eszmét. Azaz, hogy megbuktathatnák. De mivel ez eszme sokkal több e nemzetnek, mint négy kandidáló ur simpathiája vagy antipathiája; reménlünk kell hogy a szerencsétlenül és fölületesen elterelt mozgalom más alakban és irányban uj életre fog kelni.

A gyülés lefolyása különben nem volt a legsimább és legkomolyabb, mint minő komolyságot az ügy fontossága megkivánt volna.

— **BUDAPESTI HIREK.** — **Falragaszok Párisból.** A szegediek javára tartott ünnepély rendezői több példányt küldöttek Budapestre azon falragaszból, mely a világváros utczáin hirdette az ünnepélyt. Az elküldött példányokat kiragasztották az utczákon. — **Szédelgés.** Egy uracs betért egy deák-utczai üzletbe, s ott harisnyát, nyakkendőt, stb. vásárolt — a más nevére. Most bottal üthetik a nyomát. — **Az alkisasszony.** Guttmann üzletében egy erősen lefátyolozott hölgy jelent meg tegnapelőtt. A kereskedőnek feltünt, hogy válogatás közben sem veszi le arczáról a fátyolt. Innen egy borbélyüzletbe ment, s ott borotvát vásárolt. A kereskedő azt hivéu, hogy talán öngyilkosságot akar elkövetni, hirt adott a rendőrségnek. A kisasszonyt azonnal felkisérték a kapitánysághoz, hol kitünt, hogy a nagysám azon Kirchner András, ki pár hét előtt egy felvidéki földbirtokostól 7500 frtot elloprán, elszökött. Az igazságot a tyuk is kikaparja.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

Kisujszállás, jun. 12.

Mit irjon a szükkörü levelező sokszor a lapok hasábjaira, bizony nem kis feladat. Felleg borong feje felett, szivében bánat, elkeseredés, tollán valami ridegség.

A vidéki ember honfi szivét valami borongás leplezi, szeretné kibeszélni szivsebeit, de az még fájóbb érzelmeket költ fel keblében.

Borongó érzettel kiséri hazája legfontosabb legszentebb ügyeit, melyekben vigaszt lelke nem talál, még csak reménye is egy szebb és boldogabb jövendő iránt, kétes csillogványban van.

A természet is felkelt hazánk ellen, mintha bosszus haragja volna, és kedve, sivataggá, tengerré tenni ez ezred éves hazánkat. Boru ott, boru itt, derü sehol.

Városunk lakóiban is kevés a jobb remény, a jobb kilátás termékenyebb esztendő után. —

Városunk 30 ezer holdat meghaladó határát majd fele részben viz boritja. Az összel buzával repezével bevetett több ezernyi hold földünket sok helyen hajókázható viz boritja, mely a szabolcsi és bihari vizerekből ömlött határunkra, hova pedig áradó viz nem hatolt, ott az eső vizek boritották el szántóföldeink laposabb részeit. És e vizboritott földeinknek legkisebb hasznát sem vehetjük ez esztendőben, még az is áldás lenne reánk nézve, ha a jövő évben lenne hasznavehető, mihez kerés remény látszik a vizek terjedtsége és mélysége miatt. A mi vetéseink vannak, mint hallom, még eddig kielégitőek.

Gyümölcsfáink gazdagon virágoztak, de a sokszori esőzések némely fáinkat virágzás idején érvén, megsemmisitették a gyümölcstermést. Kevés alma, meggy és szilva látszik, másféle gyümölcs vagy igen kevés, vagy épen semmi. Almafáinkat különösen egészen elpusztitotta az itt ugy nevezett porhernyó, még csak zöld levél sincs almafáinkon, a szilvafákat kevésbbé támadták meg. A szőllő még eddig szépen mutatkozik, ha csak valami természeti csapás e reményünket is meg nem semmisiti.

A tengerinek már kezdik második kapálását.

Rettegtetéssel vonult keresztül határunkon pünkösttre viradóra a hazánkon végig tombolt vihar. Iszonyu menydörgések és villámlások között csaptak le a villámok, házépületek, kazalok és kerti gyümölcsfákra, de gyuladás, égés nem következett utánna. Éjjel 11 óra táján rohant ránk a vihar, rengettek az épületek, ember élet azonban nem esett martalékává a bősz elemnek.

Ily haragos ily bosszus ellenünk a természet.

Ha bár vizár, égbosszu dult is felettünk s határainkon, bár sok károkat szenvedtünk is, még is munkás volt szivünkben emberszeretetünk szerencsétlen szegedi hazánkfiai iránt. Első hirére ugyanis a vésznek, népünk önkéntes szives adakozásából 7.254 kiló élelmi szerek küldettek. Később pénzgyüjtés is rendeztetett, 748 frt gyült be a városból. Azonkivül az itt székelő nagykunsági takarék pénztár 200 frtot adott. A helybeli dalárda-társaság május 18-án zeneestélyt rendezett, melynek fele jövedelme hasonlóan a szegedi vizkárosultaknak adatott. Az összes bevétel költség levonás nélkül, mintegy 104 frt volt.

Pár szót szellemi ügyeinkről is.

Országszerte e hóban bevégződnek a tanintézetek közvizsgái. Tanintézeteinkben is be fognak végeztetni e hóban. Ugyanis:

VI. osztályu gymnáziumunk vizsgái kezdődnek jun. 22-dikén délután, szavalás, zene, ének, tornaszat, év jutalmak osztásával, 23, 24, 25-én pedig a rendes tantárgyakból.

Ezek bevégeztetvén kezdődnek a 6 osztályu fi- és 6 osztályu leány iskolák közvizsgái.

Keszi Hajdu Lajos.

— **Budapesten** tegnapelőtt délután a Proházka-féle kerthelyiségben egy a kedvezőtlen idő miatt gyéren látogatott munkás gyülés tartatott, melynek tárgya volt: „a magyar iparos gyülés és annak határozatai." A gyülést annak egybehivója Kürschner J. nyitotta meg. Elnökökké dr. Csilag és Frankl Leo választattak. Előadók Kürschner és Frankl voltak. Hosszas beszédekben részletezték és fejtegették, a magyarországi munkás osztály viszonyát, a megtartott II. orsz. iparos gyüléshez. Szónokok hangoztatták, hogy épen azon emberek, — kik néhány évvel ezelőtt még azt állitották, hogy Magyarország egy agricultur állam, és nincs szüksége iparra, — ma ezek kiváltképen kivánják azt és miután belátták, hogy Magyarország e nélkül fent nem állhat, az iparügyet ma hazánkban napirendre állitják. Csak azt lehet sajnálni, hogy az iparosgyülésen valódi munkások helyett, bárók, grófok, papok ültenek; oly emberek, kiknek az iparról sejtelmök sincsen, holott az iparos ifjuság küldötteit, az ipar viszonyokkal valódilag ösmeretes munkásokat minden ok nélkül kizártak. Miután még több szónok szóllott a tárgyhoz, a gyülés egy a székesfehérvári iparosgyülés határozatai ellen hozott tiltakozás elfogadásával véget ért.

Ebben a dologban az a legérdekesebb, hogy ezek a Csillag és Kurschner-féle szónokló urak azok, kik éppen azért nem hivattak meg az általuk határozatilag kifogásolt iparos gyülésekre, mert köztudomás szerint rendesen zavart igyekeznek csinálni minden olyan gyülésen hol az iparügyek rendezését, az ipar helyzetének javitását tüzték ki czélul.

Külföldi dolgok.

— **A franczia senatus** 153 szavazattal 133 ellenében elfogadta a parlamentnek Versaillesből Párisba áttételéről szóló törvényjavaslatot általánosságban; a részletes vitánál e szavazati arány 149 contra 130-ra változott, miután a kormány a javaslat megszavazását bizalmi kérdésnek jelentette ki. A senatusi vitában Laboulay ur következő szavakkal ellenezte a javaslatot: „Ha a kamara Párisban van: Páris uralkodik Francziaország felett; ha a kamara Versaillesben van: Francziaország önmaga uralkodik maga felett."

— **Az irodalmi kongresszus** Londonban befejezte tanácskozásait. Tiszteltbeli tagokul Magyarországból Arany János és Jókai Mór választattak. A legközelebbi kongresszus székhelye Lissabon lesz.

— **Elfogatások Berlinben.** A császár ellen aranymeéyegzője alkalmából tervezett merénylett nem maradt minden visszahatás nélkül. A rendőrség hat egyént elfogott. Ezek közül egyik valószinüleg látszik, csak azért jött Lindenauból Berlinbe, hogy a császár ellen a merénylet elkövesse. Az illetőt véletlenül fogták el. Egy rendőr megszólitására zavarosan felelt és kivallatták; igy tünt ki a merénylet terve.

— **Muszkaországból** még mindig érkeznek hirek gyujtogatásokról és elfogatásokról. Mindazon hirek, melyeket a kormány Solowojeeről terjesztett, hogy vallomásokat tett, koholmányoknak bizonyultak. Solowieff mit sem vallott, sőt midőn megkegyelmezéssel kinálták meg, azt mondotta, hogy nem fog vallani és ha két élete volna is, mind a kettőt szivesen feláldozná a szabadságért. Ő ugyan megölhetik, de az eszméket nem fojthatják el. Igy tehát kivégzése nem volt elrettentő példa, hanem inkább buzditás.

— **VIDÉKI HIREK.** — **Irányi Dániel** e napokban volt Békésen, hol választói előtt beszámoló beszédet tartott. — **Irtóztató jégeső** volt e hó 9-én a felvidéken, Rosnyó tájékán. Több község határa elpusztult. A jég oly nagy mennyiségben esett, hogy az udvarokon egész jégtorlaszok, dombok képződtek s a nagy viz néhol egy ölnyi magasságra halmozta fel a jégdarabokat, istállókban jászolig érő, s egy tömeggé vált jég torlódott össze, melyet még másnap is nehezen lehetett lapátokkal szétvájni, s mely tömegben mindenik jégdarab legalább is egy tojáshoz hasonló volt, — a kutak is szinig tele voltak jéggel. — **Kolozsvár** egy részét e napokban tüzvész fenyegette. Vincze István nevü ottani lakós házát boszuból felgyujtotta a szolgáló, s csak a rögtöni segély gátolta meg a nagy pusztitást. — **Nagy-Kanizsáról** jelentik, hogy Belus József volt polgármester, nejének elhunyta felett bánatában megtébolyodott. A szerencsétlen férfit Budapestre szállitották.

Kiállitási levelek.

— A „Debreczen" eredeti tudósitása. —

Székesfehérvár, junius 16.

Ma lesz bezárva végleg az állatkiállitás. A ló és juhkiállitáson nagyszerüen kitünt, hogy az egyes nagyobb uradalmak állattenyésztése mi óriási haladást tanusit az utóbbi évek alatt. Fájdalom, hogy ezt csakis a nagyobb uradalmakról lehet mondani, mert a közép és kisbirtokos osztályból alig egy-kettőt lehet látni, kik az állatkiállitáson sikra szállottak. Pedig kivánatos volna, hogy főleg a középosztály állattenyésztése tünnék ki, mert ez által látnók egy oly gazdasági ág fejlődését, mely nélkül egy majdnem tisztán agricultur állam nem is létezhet.

Megrovást érdemelnek ezért a gazd. egyletek legnagyobb része, mert nem törődve ily igen fontos tényezővel, nem igyekeztek minden lehetőt elkövetni, hogy a gazdaközönség kis birtokos osztályát — még anyagi támogatással is, amennyiben ez lehetséges — a kiál-

---

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

Egy halálra itélt naplója.

Lajos Napoleon titkos emlékirataiból.

(Folytatás.)

Midőn fölébredtem, a legpompásabb nap már meglehetős magasan állott. Hosszu halványsárga sugarai behatottak a nagy ablaktáblákon s tarka árnyalatokban törtek meg szobám szőnyegein. Felkeltem, megdörzsölvén szemeimet, melyek fájtak s tüz gyanánt égtek odujkban. Fejem bódult, nehéz volt; homlokom és orczáim természetellenes pirral valának bevonva, hideg izzadtság nyomult ki bőrőm minden likacsain; s kezeim a halottakéihoz hasonlitának.

De körülöttem is minden rendkivülivé, idegenszerüvé lőn, — teljes átváltozás történt. Semmi sem látszott előttem természetes szinében, előbbi alakjában lenni . . .

A kék tiszta ég, a nap ragyogó sugára, sőt szobám kárpitjainak czifraságai is másképen néztek ki.

Valami hirtelen varázs által, minden egy és ugyanazon szinüvé változott előttem, minden, vagy fekete volt mint az éj, vagy vörös mint a vér, vagy pedig csakhamar fehérnek — fehérnek, mint valami halottas lepedőbe takartnak láttam mindent. Az utczán levő férfiak és asszonyok, az ifjak és leányzók, őrültek vagy kisértetek voltak, s saját képem a tükörben legfertelmesebb vala előttem.

Azon benső irtózás, aggodalom, a kimondhatlan titkos rémültség sem ugyanaz volt immár mint nehány órával előbb; mert saját árnyékom mindenüvé követte lépteimet. Gyakran ugy tetszettem magamnak, mintha különválva vándorolnék az élők között. — Éreztem, mintegy megkülömböztettem az érez válaszfalat a világ és közöttem — s mégis, mégis éltem! — Még sem valék a halottak közzé dobva.

Él-e még az, kinek üterei még erőteljes élethullámokat vernek, s kinek benseje halhatatlan lényt, halhatatlan kárhozatot foglal magába?

Él még az?!

Ha igen! — csak ugy érez az, mint én éreztem, csak ugy él, mint én éltem!

*

„Mi volt az?!

„Egy csepp viz esik le börtönöm nedves boltozatáról és én megrettenek?"

Megrettenek?

Ostobaság! Mintha a teremtés tágas országában egyen kivül, még más valami volna, mi miatt megrettenhetnék; egyen kivül — a hóhéron kivül.

És mégis . . . mégis reszketek, mégis remeg e kéz s e sorok mintegy vérbe felelemezve olvashatlanul usznak össze-vissza.

Jaj, ha rá gondolok! — a hóhér!

*

Órák, napok, hetek teltek el. Tél volt. Hideg, szomoru, a halál hü képe volt a mező s szürke hófellegek tornyosultak az ég boltozatán. E ködök elsötétitették a rövid napvilágot, s a ritka napsugárok, keserü mosolynak látszottak lenni, a földi szépség, mulandóság fölött, ha halványan s erőtlenül verődtek vissza a kihalt természetre.

Egy napon a tébolyodottak kórháza előtt mentem el: tompa férfikar hallatszott ki a komor falak belsejéből. Halotti énekek voltak azok. Mindig közelebb-közelebb érinték füleimet, mindig mélyebben hatottak szivembe és minden hang egy-egy fájdalom poharat üritett ki abban.

Ekkor megnyilik a kapu s hosszu fekete menet, közepütt egy koporsóval halad lassan kifelé, a közelfekvő temetőbe.

Őt vitték — őt, Erichsohnt!

Gyermeke gyilkosát vitték temetni, és mindkettőjük gyilkosa hátul csatlakozott.

A kisérők közül egyetlenegy sem öntött könyeket. Látható volt rajtok, hogy fogadottak voltak, kik pénzért a legszomorubb, vagy legvigabb kötelességet is teljesitik.

Csak egy — egy halvány alak, a férfi korba lépő, nagy fekete szemü s magas, fenséges homloku, külföldi tengerész tiszti egyenruhába öltözött egyén, merült teljesen fájdalomba. Tántorgó léptekkel ment a koporsó mögött, s midőn a tompa, üres ropogás, melylyel az első földgöröngyök a koporsóra estek, a mély halál csendet megzavarta . . . ájultan vitetett ki a tolongásból.

Láttam őt — láttam az ő arczát.

Idegen, előttem teljesen ismeretlen vonások voltak azok. És mégis — ütereim megállása, lélekzetem hirtelen megszakadása, azt mondák nekem, hogy ő az!

Ő — az én végzetem!

*

Határoztam!

Erichsohn és leánya közelében, hol az ő csontjai nyugosznak — nem találtam nyugodalmat.

Borzasztó lehet némely élő, az élő előtt; de még borzasztóbb némely élő előtt a halott. —

És a halottak voltak azok, kiktől futni akartam — futnom kellett.

Az enyhe déli éghajlat alatt, ama szeretett kedves mezőkön, vidékeken, — melyekre örökké tele kézzel szórja le áldását az ég, ott remélek nyugalmat találni.

Nyugalmat!?

Van-e oly hely a földön, hol a legborzasztóbb s elválhatlan társtól, a bünös tettek öntudatától nyugalomban lenni lehetne? Van-e oly hely?!

Nincsen!

De mégis . . . mégis . . . van egy, az egész föld kerekségén csak egy — —. Egy parányi férhely — néhány négyszög láb területü — — fekete és komor lepellel befedve . . . Oly férhely az, mely által e fényteljes föld legközelebb határos a sötét, ismeretlen tulvilággal. Az ember durva nyelve vérpadnak nevezi azt.

Ott. — Ott van számomra nyugalom készitve.

(Folyt. köv.)

... A lókiállitáson a ... a zircz ciszter- ... egy mén „Urfi" ... s egy anya ... csikójával. Gróf ... ikrónyi ménesébôl ... kancza. Báró Tadesco, ... gróf Széchényi ... fajú igás lovai, gróf ... mindannyian igen szép és ... mutatták be. ... érdemelnek még: ... ménesébôl négy gyö- ... csikó. Végre Puskás Imre császi szép tenyész kanczája.

... kiállitás, ellehet mondani az állat- ... pontja. A kiváló finom gyapjas ... ül felemlitendők; gróf Hunyady, gr. ... (dégi), gróf Brunsvick (mártonvásári), ... Móricz (pápai), gróf Festetits ... (árki) juhászataikból kiállitott ju- ... A nem annyira finom gyapjura, mint in- ... a húsra tenyésztett juhok közül legtöbb figyelmet érdemelnek: Geisl juhászatóból Kokárom, Fazekas Cedeon Kékehalma, Sandter Arnô Varsány (angol hus-juhok). Mandel Albert és fiai hus-juhai, és Záros Károlyé Koltáról.

Tegnap és ma a látogatók száma csekély, ezt főleg az esős időjárás okozza. A kiállitók közzől többen panaszkodnak, hogy különösen kiknek tárgyai fabódékban vannak elhelyezve, e bódék primitiv összeállitása miatt az eső felette megrongálja tárgyaikat. Néhányan a károkért a végrehajtó bizottságtól kártéritést követelnek.

Bajor.

UJDONSÁGOK.

* **Öt szegedi** árvát hoztak ismét a mai délutáni vonattal városunkba. A hatóság, mint értesültünk, eleve gondoskodott, hogy az árvák jó helyekre elhelyeztessenek.

* **A nagyerdőn** a fürdőház és a lövölde közti téren teritett asztal mellett f. h. 19-én azaz csütörtökön tombolajáték fog rendeztetni a helybeli közkórház javára. A nyereménytárgyak Szepessy Antal ur kirakatában megtekinthetők. A tombolajáték délutáni pont 7 órakor fog megkezdetni. Izletes ételekről gondoskodva van, a szüneteket pedig Oláh Józsi kedvelt zenekara fogja kitölteni.

* **Helyes intézkedés.** A rendőri hivatal tegnap reggel vagy husz kofát elfogatott, épen akkor, midőn a vidékről jövő élelmi szerekkel gyümölcscsel megrakott szekereket rajként megámadták. A kofák most a helyett, hogy a piaczon ülnének a börtönben üldögélnek, s várják mi lészen majd az itélet reájuk. Valóban a kofáknak ez üzelme elviselhetlenné kezdett már válni, s hisszük, hogy a rendőrség a legszigorubban fog irányukban eljárni.

* **Debreczenből** a mult héten csak t i z e n n y o l c z válóper küldetett fel a királyi táblához. Mondja aztán valaki hogy Debreczenben nem haladnak a korral.

* **A konyári sóstó-fürdőből** vesszük az értesitést, hogy nevezett fürdő a legkellemetesebb helyek egyike. Azonkivül hogy Debreczenből, Szándról, Bagosról, és Konyárról a sóstóig odavezető utak tökéletes jó karban vannak, a vendéglős is mindent elkövet, hogy a számos látogatók igényeit minden tekintetben kielégithesse. Izletes ételek és hüs italok a legnagyobb pontossággal szolgáltatnak ki. A fürdő gyógyhatása is a legkitűnőbb, s igy bátran ajánlhatjuk a t. közönség figyelmébe.

* **Az urnapi menet betiltása.** Argenteuilben (Francziaország) a polgármester urnapja előtt a következő rendeletet adta ki: „Tekintve, hogy a vallásos diszmenetek a szabad forgalmat az utczákon zavarják és akadályozzák, s igy csak falura valók, s hogy ezen gyermekkori énekek illenek talán a templomba, de észszerüleg semmi esetre sem az utczákra, s hogy végre veszélyesek a közrend és béke fenntartása tekintetében — jövőre ezennel betiltatnak. — Toursban egy hasonló rendelet kiadása alkalmával a legviharosabb tanácsülések fordultak elő.

* **Simonffy István** köz- és váltó ügyvéd hozzánk beküldött körlevelében értesit, hogy ügyvédi irodáját n.-péterfia utcza 821. sz. Dr. Pallay Miklós házában nyitotta meg, mit is az érdeklődőknek tudomására hozunk.

* **A piaczon végig** ha jár az ember, különösen a városházától le a megyeházáig, megbotránkozva veszi észre, hogy ott a járda szélén a vidékről bejött szekerekről lehányt zöldség hulladék mily kellemetlenül hat az érzékre. Különösen ha a nap reá süt, undoritó büzt kezd terjeszteni, a mi bizony közegészségi szempontból is eltiltandó cselekmény. Felhivjuk e körülményre a rendőrség figyelmét.

* **Tolvajok.** Székelyhidról értesitik lapunkat, hogy ott a mult éjjelek egyikén ismeretlen tettesek egy pinczét feltörtek, s abból mindent elraboltak.

* **Egy szolgálatkész ismeretlen.** Szombaton történt, hogy egy József-városi szegény szakácsné regale-adót ment fizetni a régi városházára; a pénztárnál sokan levén, a folyosón leült egy padra s várakozott. Már jó darab ideig ült ott, midőn egy előtte ismeretlen uri ember megy hozzá s azt kérdi, hogy mire várakozik? „A regale adómat jöttem befizetni kéremalássan." „Igen, no jöjjön velem — mondá a szolgálatkész ur — mindjárt elintéztetem a dolgát, ne várjon oly sokáig." A szegény asszony örömmel követé az ismeretlent a III-ik emeletre, hol az egy ajtón bemenve azt mondá, hogy „maga várakozzék künn." Pár percz mulva kijön az ur és azt mondja, hogy már minden rendben van csak adja ide a pénzt; az asszony átadja, melylyel az ismeretlen ismét a szobába tér, honnan rövid idő mulva egy irással tért viszsza, melyen — mint mondá — „nyugtázva van a pénz." Az asszony alázatosan megköszönte a rendkivüli szivességet, mire az ur elsietett. Az asszonynak lejövet eszébe jut, hogy máskor, midőn ő regale adót fizetett az elismervényre egy kék pecsétet szoktak ütni, ez pedig hiányzik. Be is állitott vele Tercs végrehajtó hivfőnökhez, hol aztán azt a szomoritó felvilágositást nyerte, hogy az a szivélyes ur nem volt más mint egy csaló. Utána néztek az ipsének, de bizony ne i találtak meg sehol.

* **A tiszántuli** ref. középisk. tanáregyesület második rendes közgyülését, f. évi julius hó 9. és 10 ik napjain Hódmező-Vásárhelyen fogja megtartani, hová az egyesület tiszteletbeli, alapitó, pártoló és rendes tagjai tisztelettel meghivatnak. A közgyülés tervrajzát s egyéb tudni valókat lapunk holnapi számában közöljük.

* **Lövészet.** 1879. junius hó 15-én tartott lövészet eredménye: Berétel 15 frt. 87 kr. kiadás 12 frt. 30 kr. maradvány 3 frt. 57 kr. Dijat nyertek: Des Combes Henrik legjobb mély lövéssel 1 db. 2 frtos tallért, Jóna Sámuel legtöbb körlövéssel 1 db 1 frtos tallért.

* **Oláh Józsi** zenekara ma este az „Európa" kávéház kerti helyiségében fog müködni.

Különfélék.

— Anglia és Afrika közt létesitendő tengeralatti uj táviró vonal lerakására nézve a szerződés már megköttetett. E terv szerint London a Jóreményfokával Zanzibaron és Adenen keresztül köttetik össze. Az egész müvnek még ez évben el kell készülnie. Az összeköttetési hálozatba Natal kolonia is bevonatik. A vonal használatánál a kormány sürgönyeinek elsőséggel kell birnok a többiek felett sőt háboru esetén a kormány az egész vonalat kizárólag saját czéljára használhatja.

— Egy amerikai lapban a következő két kuriozum közöltetett: a Chicogóban van egy apa. Az apának van tiz leánya. Az apa olyan kövér, hogy ha a leányok sétálni akarnak menni és rossz idő van, séta helyett körüljárják apjukat. Akadt bolond, ki ennek a hirnek fel ült és elment megnézni a csodát. b) Valparaisoban egy kivégzés volt, az orvosok vártak a főre, a hóhér háromszor vágott oda s mégsem szakadt le egészen, a kivégzendő ekkor leszakitotta fejét s maga vitte oda az orvosoknak.

— **Kovács Mihály** helybeli füszerkereskedő üzletét a hagymatérre tevén át, az erről szóló s mai lapunkban közlött jelentésre felhivjuk a t. közönség figyelmét.

LEGUJABB.

— **A mozgósitás küszöbön.** A mozgósitás előjelei már mutatkoznak. — A budapesti katonai szertárban megfeszitett erővel dolgoznak. — Ott, hol azelőtt csak katonai erő müködött, most segélyül polgári mesterembereket is szerződtettek; kovácsokat, bognárokat, szijgyártókat stb. — A munka kora reggeltől késő estig tart. Leginkább az uj kocsik készitésével vesződnek. A kocsik ugyanazon tengelyre lesznek épitve, mint az előbbiek, csakhoy jobban paraszt, mint szekerészeti kocsihoz hasonlitanak. Erősen megvasaltatnak, hogy a novi-bazári sziklás hegyeken törés nélkül használhassák őket.

*

A budapesti katonai térparancsnokságtól tegnap este napiparancs ment szét az öszszes laktanyákba, hogy holnap (szerdán?) reggel az **összes felszerelések**, **fegyverek**, ruhanemüek és egyéb tárgyak szigoruan megvizsgáltassanak, századonként pontos jegyzékbe vétessenek s **huszonnégy óra** alatt a hiányok részletes fölsorolásával együtt a jegyzék szolgáltassék át a főparancsnokságnak.

A katonaság gyakorlatai reggeltől kezdve szigorubb modorban fognak tartatni, a legénység a lövésben kettős gyakorlat alá vétetik. A napiparancs különösen fölhivja a tisztek figyelmét a szétszórt csatárlánczban való haromodor begyakorlására.

*

A mozgósitandó ezredek közzé a 32-ik számu Este-ezred is fölvétetett.

— **Bécs**, junius 16. Zichy gr. s a port, között, rideg **összeütközés** történt. A „Deutsche Zig"-gal beavatott oldalról tudatják, hogy Zichy gróf követelte, vállaljon a porta garancziát az iránt, hogy az okkupáció békésen keresztül lesz vihető. — Ezt ugy a nagyvezér, mint a külügyér határozottan megtagadta.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**
Főmunkatárs: **Grünvald József**

A magas aristocrátia és a t. cz. közönségnek ajánlom 1850. évben alapitott

butor és diszitményi telepzemet.

Bécs és Páris

összeköttetésben lévén első gyáraival, mindig azon kellemes helyzetben vagyok,

tökéletes butorzatot

a legolcsóbb áron és legujabb minta szerint idom- és izlésteljesen előállitani.

Rajzok és fényképekkel kivánatra ingyen szolgálok.

Budapesten, Ferencz-József-tér 4 sz.

Bamberger Frigyes,
kártpios és diszitő.

(173.)

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, miszerint templom-térről uj piacz (hagymatér) Dégenfeld házba áthelyezett füszer, festék- és liszt-árukkal ujonnan berendezett üzletemet megnyitottam.

Midőn ezt a nagyérdemü közönség tudomására juttatni szerencsém van: tisztelettel kérem becses pártfogását, legfőbb törekvésem leend jutányos árakoni pontos, tiszta és gyors kiszolgálás.

tisztelettel
Kovács Mihály.

(186.)

A debr. czukorgyár részvény-társulat

t. cz. részvényesei

a folyó év junius hó 29-dikén d. e. 10 órakor Debreczenben

a városház termében tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése a lefolyt 1878/9-ik üzletén eredményéről a zárszámla s mérleg becsatolásával, s erre vonatkozó határozathozatal.
2. Két igazgatósági tagnak az alapszabályok értelmébeni megválasztása.
3. Az alapszabályok 8—12-ik §-ának módositására vonatkozó igazgatósági jelentés tárgyalása, esetleg az alabszabályok ezen §-ának módositása.

Azon szavazatképes t. cz. részvényesek, kik a közgyülésen résztvenni kivánnak felhivatnak, hogy részvényeiket az alapszabályok 28. §-a értelmében, Debreczenben az ipar és kereskedelmi banknál vagy a gyári pénztárnál, Brünben a cs. k. szab. morvaországi banknál, avagy Bécsben a Robert és társa czég üzlnti irodájában előlegesen tegyék le, az erről nyerendő elismervény a közgyülésen megjelesésük alkalmával igazolásul fogván szolgálni.

Egyszersmind értesittetnek a t. cz. részvényesek, hogy a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg és a közgyülés elé terjesztendő jelentés f. hó 20-tól kezdve a társulat üzleti irodájában bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1879. junius hó 2-án.

Az igazgatóság.

(177.)

Pollák L. Adolf,
Bécs I. Brandstätte 5.
(az Istvántemplom közelében)
a „villanyos tollhoz."
Johnson-féle
angol szabadalm. keményitő-fény.

Ezen uj találmánynak hatása meglepő. Körülbelől egy evőkanálhoz 1/8 kilo rizskeményitő vegyitve, a fehérnemüt gyönyörüen fekériti, keményiti és fénnyé teszi, anélkül, hogy káros befolyása volná. Csomagokban 20 és 40 kronként, Valódi ruhamerkoló-tenfa 50 kr.

Egyszersmind felemlitem, hogy ázsiai **fég-por** csomagonként 70 krért kápható. (178.)

IGÉRVENYEK

Hitelsorsjegyekre	Bécsi sorsjegyekre
csak 4 1/2 ft és bélyeg	csak 2 1/2 ft és bélyeg

Kettő együtt csak 6 1/2 frt és bélyeg.

Fényeremény **400,000 frt.** Fény eremény

HUZÁS JULIUS 1.

A „MERCUR"

váltó-üzlet kiadóhivatala csak Bécsben,
Wollzeile 13.

Ch. Cohn. (176.)

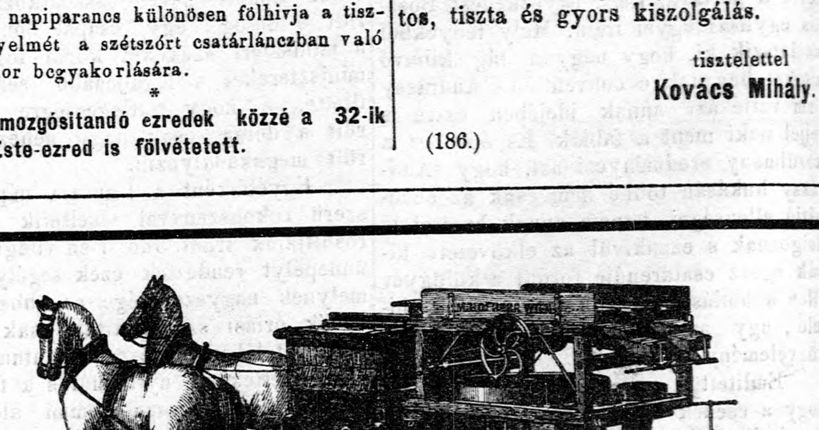

FEHÉR MIKLÓS,

angol, franczia, amerikai és német mezőgazdasági gépek raktára.

BUDAPESTEN, üllői-ut, 25-dik szám. „Köztelek." — BÉCSBEN. III. Pragerstrasse 13. sz. Hotel Hungária.

ajánlja a t. cz. gazdaközönségnek nagyválasztéku kül- és belföldi gyártmányu alacsonyfekvő, ugyszinte magas oszlopos rendszerü, álló vagy szállitó kerekekre szerelt szilárd alkatásu és könnyü jábásu járgány-cséplő-gépeit.

Nemkülönben a legjobb Hafherr-féle szállitható 2—4 ló ereju, igen kennyü járatu, legujabb tisztitó és zsákoló szerkezetü járgány-cséplőgépeit, szabadalmazott leeresztő készülékkel.

Czélszerü kézi cséplőgépeit, szalmarázóval vagy anélkül.

Vasálványu cséplőgépeit a legujabb csavar-járgánnyal, mely felette nagy erüségénél fogva, különösen oly gazdáknak ajánltatik, kik gépekkel még eddig nem bántak.

(Árjegyzékek kivánatra dijmentesen megküldetnek.)

(175)

Saját gyár: Erzsébetfalván. — Iroda és raktár: Zrinyi u. 1. sz.

HERZMAN ZSIGMOND és TÁRSA

vizhatlan szövetek és ponyva gyára

Budapest, V., Zrinyi-utcza 1. sz.

ajánlja átalánosan mint legkitünőbbnek elismert gyártmányait, a legolcsóbb árakon, ugymint: **ruganymézja-pouyváit**, tökéletesen ruganyosak, nem ragadósak és különös tartósságuak. **Természetes szinü telitett ponyvák** legfinomabb dupla vitorlavászonból, eddig utól nem ért kitünő minőségben. **Repcza-ernyők** legjobb fonalvászonból, repcze és gabona betakaritához. **Vizhatlan esőköpenyek** a legkitünőbb gyapju és czérnaszövetből, divatos facon. **Sátrak** csinvat vagy vizhatlan vitorlavászonból. **Gabonazsákok** legjobb minőségben és nagy választékban. **Árjegyzékek és minták bérmentve.**

Párisi világkiállitás 1878.

☛ 2 arany érem gőzmozdonyok és cséplőgépekért, diszokmány uti mozgonyokért és több más dijjal. ☚

MARSHALL SONS & COMP. LMTD.

gazdasági gépgyárosok GAINSBORUCHT (Angliában) BUDAPEST, váczi-körut 72-ik uj szám.

Tisztelettel meghivják raktáruknak. u. m.:

GŐZMOZDONYAIK, nagyobb tüzszekrénynyel, szabadalmazott Expansiv-Excenterrel, előmelegitővel, szabadalmazott szalmafütési készülékkel vagy anélkül; legujabb szerkezetü CSÉPLŐGÉPEIK elkészitő müvel és az eddigi minden tekintetben czélszerünek bizonyult s általában kitünőnek elismert üszögtisztitó-készülékkel, őrlőmalmaik stb. megtekintésére.

Marshall Sons et Comp. Lmtd.

a t. cz. közönséget mielőbbi megrendelésre felkéri, hogy a közelgő cséplési idényre, miuden kivánságnak pontosan megfelelhessenek.

☛ Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve. ☚

(162.)

Kiadó tulajdonos: JENEY JÓZSEF. — Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.